

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2026-04-02 Nr. NV-833

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS (TAP-26-38(2) (25-14993(3), (TAP-26-39(2) (25-14995(3), (TAP-26-40(2) (25-14997(3)		PAŽYMA DĖL VYRIAUSYBĖS 2006 M. SAUSIO 30 D. NUTARIMO NR. 92 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ VANDENTVARKOS, ENERGETIKOS, TRANSPORTO AR PAŠTO PASLAUGŲ SRITIES PERKANČIŲJŲ SUBJEKTŲ, ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“, ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO ĮSTATYMĄ IR VYRIAUSYBĖS 2015 M. BIRŽELIO 17 D. NUTARIMO NR. 621 „DĖL PERKANČIOSIOMS ORGANIZACIJOMS TAIKOMŲ ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO REIKALAVIMŲ PREKĖMS, PASLAUGOMS IR PASTATAMS“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2025-08-30	<i>Pasirenkama</i> ☒ Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2026-03-31	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti	
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

KOKIA PROBLEMA SPRENDŽIAMA IR KOKIŲ REZULTATŲ TIKIMASI

Nutarimų projektų tikslas – į nacionalinę teisę perkelti 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/1791 dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 (toliau – Nauja direktyva), 7 straipsnio ir IV priedo nuostatas. Taip bus užtikrintas visiškasis Naujos direktyvos 7 straipsnio 1–4, 7–8 dalių ir IV priedo perkėlimas į nacionalinę teisę, kiek tai susiję su viešaisiais pirkimais, perkančiųjų subjektų atliekamais pirkimais ir koncesijomis.

Viešųjų pirkimų įstatyme, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatyme ir Koncesijų įstatyme nustatyta, kad perkančioji organizacija turi siekti, kad įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus būtų daroma kuo mažesnė neigiama įtaka klimato kaitai, aplinkos taršai, atliekų susidarymui, gamtos išteklių naudojimui, ekosistemų ir jų paslaugų būklei ir (ar) kitam neigiamam poveikiui aplinkai. Taip pat šiuose įstatymuose nurodyta, kad siekdama šiuose įstatymuose nurodytų tikslų, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato nustatyti perkančiosioms organizacijoms keliamus rodiklius ir (ar) jų pirkimuose taikytinus kriterijus, taip pat jų taikymo tvarką.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS IR NUMATOMAS JŲ POVEIKIS

Projektu Nr. 1 siūloma: įgalioti Energetikos ministeriją įsakymu patvirtinti Prekių įsigijimo tvarkos aprašą, kuriame būtų patvirtinti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai (rodikliai), o reikalavimai būtų pateikiami atskirame prekių sąraše. (Toks sąrašas jau buvo patvirtintas, bet dabar jis turi apimti ir koncesijas (kaip to reikalauja Nauja direktyva).

Projektu Nr. 2 siūloma įgalioti Energetikos ministeriją:

1. Ministro įsakymu patvirtinti tvarką, kaip derinami savivaldybių energijos efektyvumo veiksmų planų projektai, renkami, kaupiami, sisteminami duomenys apie planus ir jų įgyvendinimą, informacija viešinama ir kasmet atnaujinama.
2. Vykdyti planų projektų derinimo funkciją.
3. Įsteigti Energijos vartojimo efektyvumo didinimo ekspertų grupę.

Projektu Nr. 3 siūloma nustatyti reikalavimus perkančiosioms organizacijoms, perkantiesiems subjektams ir suteikiančiosioms institucijoms:

4. Nustatyti, kad Energijos efektyvumo reikalavimai būtų taikomi ne tik viešiesiems pirkimams, bet ir koncesijų suteikimui.
5. Įtvirtinti „Svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ principą: subjektai, vykdydami pirkimus/koncesijas, turėtų išanalizuoti alternatyvas ir įvertinti energijos efektyvumo naudą pagal energijos efektyvumo didinimo pirmumo principą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

6. Prekėms iš ministro įsakymu tvirtinamo sąrašo (išskyrus padangas) įvedamas reikalavimas rinktis vieną iš dviejų aukščiausių energinio efektyvumo klasių (pagal ES ženklavimo reglamentą).
7. Įtvirtinama, kad padangos turi būti aukščiausios degalų efektyvumo klasės (išimtis: galima rinktis aukščiausią sukibimo su šlapia danga arba triukšmo klasę, jei tai pagrįsta saugos ar visuomenės sveikatos priežastimis).
8. Nustatoma, kad jei paslaugų teikėjai ar koncesioninkai paslaugai/koncesijai vykdyti įsigyja naujas prekes (iš aptariamo sąrašo), jos irgi turi atitikti nustatytus energinio efektyvumo reikalavimus;
9. Išskiriamas atskiras punktas dėl naujai statomų energijos beveik nevartojančių pastatų įsigijimo / nuomos (kai taikomi pirkimų/koncesijų įstatymai). Reikalavimas netaikomas, kai pastatas yra kultūros vertybė, perkama dėl esminės renovacijos ar griovimo (ar kitų direktyvoje aprašytų išimčių).
10. Aiškiau įtvirtinama, kad reikalavimai taikomi gynybos/saugumo pirkimams tik tiek, kiek neprieštarauja specialiajam reglamentavimui (leidžiama pagrįstai netaikyti reikalavimų, jei tai: kenktų viešajam saugumui arba trukdytų reaguoti į ekstremalias visuomenės sveikatos situacijas).
11. Nustatomos kitos išimtys kai neprivaloma taikyti energijos efektyvumo reikalavimų: aukštesnio efektyvumo prekių gyvavimo ciklo sąnaudos > 30% viršija mažiau efektyvių prekių sąnaudas, Lietuvos rinkoje nėra reikalavimus atitinkančių prekių, kai reikalavimų laikytis techniškai neįmanoma (techninis nesuderinamumas, infrastruktūros/sistemos ribojimai ir pan.)
12. Perkant energijos taupymo paslaugas siūloma įvertinti galimybę sudaryti ilgalaikes sutartis (ilgesnes nei 36 mėn.), jei tai padeda sutaupyti energijos ilguoju laikotarpiu.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS

(tūkst. eurų)

☐ Taip ☒ Ne

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS)

☒ Taip ☐ Ne

2027	2028	2029	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
			ŪKIO SUBJEKTAMS	☒ Taip ☐ Ne
			VALSTYBĖS AR SAVIVALDOS INSTITUCIJOMS	☒ Taip ☐ Ne

Numatoma, kad Poįstatyminių teisės aktų projektai turės teigiamą poveikį atitinkamai sričiai – didės energijos vartojimo efektyvumas, mažės galutinės energijos suvartojimas (bus taupoma galutinė energija) ir atitinkamai sąskaitos už suvartotą energiją. Pagal Viešųjų pirkimų tarnybos pateiktą informaciją 2024 m. viešieji pirkimai, kai prekėms buvo taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sudarė tik 0,7 proc. nuo visų viešųjų pirkimų, taip pat atsižvelgiant į tai, kad siūlomu reguliavimu iš esmės švelninami įsigyjamų prekių energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, nors ir šiek tiek išplečiamas perkančiųjų organizacijų ratas, taip pat atsižvelgiant į tai, kad perkančiosios organizacijos įsigis prekes, kurioms taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, tik esant poreikiui, ir įvertinus tai, kad dėl energetiškai efektyvių įsigytų prekių naudojimo mažės išlaidos už energiją, **prognozuojama, kad perkančiųjų organizacijų ir koncesijas suteikiančių institucijų asignavimų poreikis nesikeis.**

Siūlomas reglamentavimas taikomas 156 subjektams, administracinės naštos (prisitaikymo išlaidų) pokytis minimalus, teorinė įtaka DU – minimali.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimų projektai skelbti Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir išsiųsti išvadoms gauti 14 suinteresuotų subjektų.

Nutarimų projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, į pastabas atsižvelgta.

Taip pat pastabas ir pasiūlymus dėl Nutarimų projektų pateikė Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Viešųjų pirkimų tarnyba ir UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“. Nutarimų projektai patikslinti atsižvelgiant į pateiktas pastabas.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS, KITI SVARBŪS ASPEKTAI

-

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja